

Omavalvontakäytäntöjen kehittämistarpeet

29.3.2012

Minna Dammert

Esitys

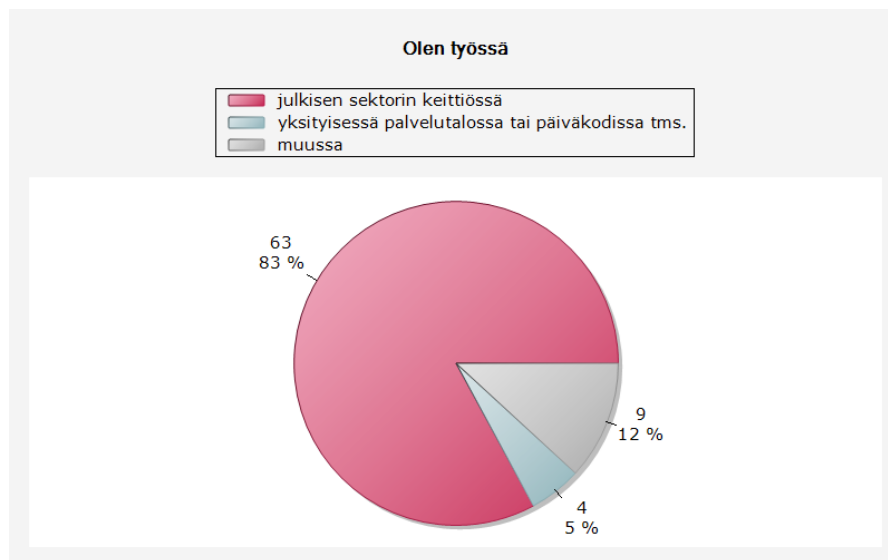
- Luento
 - Elintarvike ja Terveys-lehden järjestämä tilaisuus 29.3.2012 Helsingissä
 - Elintarvikelainsäädännön uudistukset ja suurtaloudet, toimijan ja valvojan vastuut
- Nettiversio:
 - On ilman valokuvia niiltä osin kuin valokuvien oikeuksia ei Damicolla ole

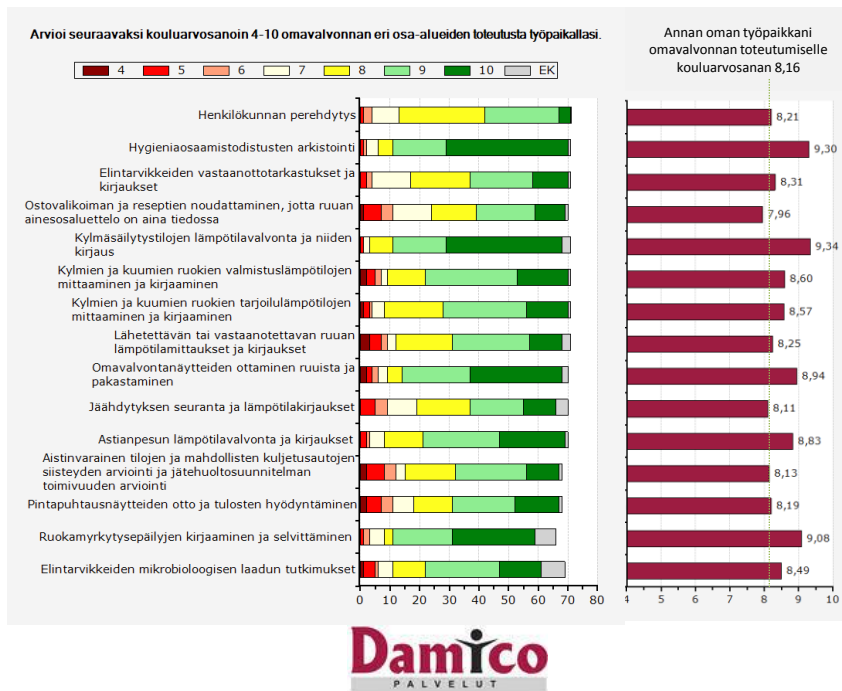
Omavalvonnan haasteet

- Suurimmat riskit/kehityskohteet seitsemän vuoden kentällä kiertämisen perusteella:
 - Lakien ja asetusten erilainen tulkinta jopa henkilöittäin eri puolella Suomea
 - Ostamiskäytännöt ja reseptiikan puute, erityisruokavalioiden hädät
 - Kiisseliä jäähdyttämisen huoneenlämmössä ja isoina erinä
 - Pakastaminen
 - Kotiaterioiden pakkaus ja kuumatoimitukset
 - Keskitetty jako neutraaleilla osastovaunuilla
 - Vanhat ja liian täydet kotitalouskylmälaitteet
 - Osastoilla tapahtuva ruokapalvelu, luokkaruokailu
 - Keskittämisen valmistuskeittäisiin, puutteelliset tilat, laitteet ja kuljetuskalusto
 - Välitystuotteiden lähettäminen
 - Huonokuntoiset astiat
 - Astiahuollossa yksi henkilö hoitaa likaisen ja puhtaan pään
 - Huonokuntoiset pintamateriaalit ja veden kanssa lotraaminen
 - Puutteelliset laatikkovarastot ja jätetilat

Omavalvontaa koskeva kysely

- Lähetettiin noin 350 Damico Oy:n postituslistalla olevalle ruokapalveluammattilaiselle helmikuussa 2012
- Vastauksia saatiin 91 kappaletta
- Tavoitteena saada esiin omavalvonnan kipukohtia, muutos- ja kehitystarpeita lainsäädännössä/ohjeistuksissa/käytännön työssä

Mitkä ovat tärkeimmät syyt siihen, että omavalvontaa ei toteuteta säädetyllä ja omavalvontasuunnitelmaan kirjatulla tavalla?

- Johtamisen, perehdytyksen ja valvonnan puute
- Unohtaminen
- Vedotaan kiireeseen
- Ei muodostunut rutiiniksi
- Ei koeta osaksi laadunvalvontaa
- Koetaan hankalaksi, turhaksi ja aikaavieväksi
- Terveystarkastajat vaihtuvat ja jokainen haluaa aina erilaista toimintaa ja sen vuoksi tehdään omavalvontaan muutoksia
- Atk-pelko
- Vaihtuva henkilöstö

Mitkä omavalvonnan mittaukset tai kirjaukset eivät ole välttämättömiä elintarvikkeiden turvallisuuden takaamiseksi ja joista voisi siten luopua:

- Kaikki tärkeitä
- Vain poikkeamien kirjaus olisi järkevää

- Saapuvien tuotteiden lämpötilavalvonta
- Valmistuksen ja tarjoilun lämpötilavalvonta
- Siivouksen viikkoseuranta
- Pintapuhtausnäytteet, etenkin nykytoimintatavalla

Itsepetostako?

- Pintapuhtausnäytteiden ottaminen varmasti puhtailta pinnoilta
- Varmasti kurantin ruuan laboratoriotutkimukset
- Erityisruokavalioiden ja kotiaterioiden kuumana pysyminen ruokailuhetkeen saakka

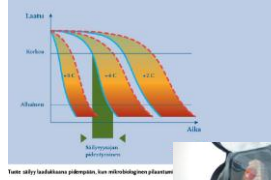
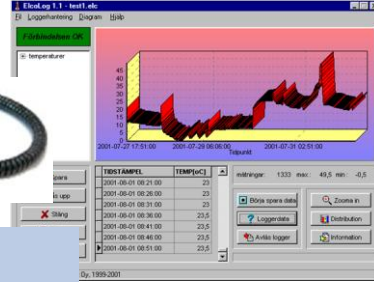
Omavalvonnan tarkoitus

- järkevöittää ja turvaa toimintaa
- optimoi materiaalien käytön ja vähentää hävikkiä
- parantaa tuottavuutta
- on joissakin tapauksissa hyvä perustelu esim. laiteinvestoinneille
- on myös ympäristöhuomiointia, kun mm. jätteen muodostuminen minimoidaan ja kemikaalien käyttöä järjeistetään
- lisää asiakkaiden luottamusta toimijaan turvallisten tuotteiden kautta, on tärkeä osa toimijan laatuimagoa
- lisää työmotivaatiota ja ammattitilpeyttä

Omavalvonnan toteutus

- Vaikka viranomaisvalvonta kevenisi, harkittava tarkkaan, miten keventää valvontaa, jos ylipäätään keventää
- On johtamiskysymys
 - Johtamiseen kuuluu valvonta ja poikkeamiin reagointi
- Ohjeiden tulee olla yksiselitteisiä
- Kriittisten pisteiden arviointia tulee tehdä systemaattisesti ja toimipaikkakohtaisesti koko toimitusketjusta ja koko henkilöstön voimin

Teknologiaa avuksi

Tuotteen lämpötilan seuranta, kun sekoitetaan pölytystä

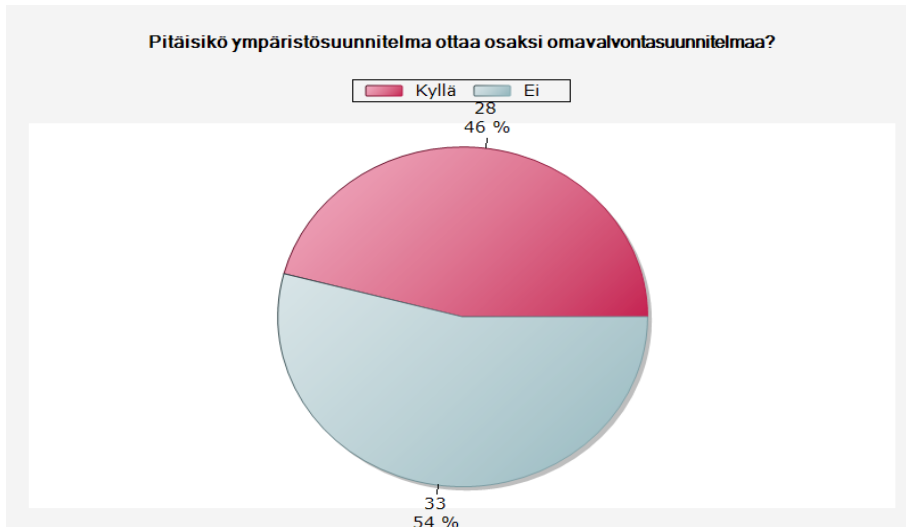

Välihuoneiden kassamukset

Ruokailu	Reseptitila	Määrä kg	Määrä karpalissa	Ampumapa	Kuori nokeus
KUULUJÄRJESTYS	ATENSAMENT	4,220		30.3.2011	18,22
Koskenkylän Aasia	AROMI	0,220		30.3.2011	1,60
KIELETTÄ PESTUUN	AROMI	3,120		30.3.2011	0,94
MUUSAMUUSI/VAHUSSELI	AROMI	2,980	1,440	30.3.2011	0,95
Muusamuroukko		1,020		30.3.2011	1,25
Papuyyri/PESSU (pöytä laji)	AROMI	3,020		30.3.2011	12,31

37,17

LOKKA	Logica	28.3.2011
LOKKA	Tuontoyhteenveto	Siv 1
LOKKA		

Miksi?

Kyllä

- Vastuullisuus
- Nykypäivän vaatimus
- Mieluummin yksi noudatettava suunnitelma kuin kaksi
- Vain sitä, mitä mitataan, voidaan johtaa
- Yhtenäistäisi toimintamalleja
- Tulee päivitetyksi

Ei

- Parempi tehdä erillinen. Tulee liian suuri opus.
- Lisää työtä ja paperinpyöritystä
- Turhanpäiväistä höpinää koko ympäristöpölytys....

Säästä luontoa, säästä rahaa

- Ympäristön huomioinnin osa-alueet pitkälti samoja kuin omavalvonnankin:
 - Keittiöverkko ja rakentamisratkaisut
 - Laiteratkaisut
 - Energian säästäminen
 - Veden säästäminen, jäteveden vähentäminen
 - Elintarvikehankinnat ja ostologistiikka
 - Ruokalista
 - Ruuanvalmistus
 - Pakkaus
 - Logistiikka, erityisesti kotiateriat
 - Astiahuolto
 - Siivous
 - Jätehuolto
 - Muut toiminnot
 - Ympäristön huomiointi asiakas- ja alihankkijasuhhteissa

Lisätietoja

- Tulemme mielellämme kartoittamaan omavalvonnan kriittisiä pisteitä kanssanne
- Kysy tarjous käytännönläheisestä omavalvonnan koulutus- ja motivointitapahtumasta

minna.dammert@damico.fi